KADERNOTA 2025-2028

“Goed onderweg en op schema”

Geachte voorzitter,

De huidige coalitie van CDA-JAN en VVD heeft in 2022 het coalitieakkoord “Goed voor Elkaar” opgesteld. Nu halverwege de bestuursperiode is er geen mid-term review opgesteld met daarin de voortgang van opgaven die zijn opgenomen in dit coalitieakkoord.
Daarom heeft onze fractie bedacht om nu bij de behandeling van deze kadernota aandacht te geven aan de voortgang van dit coalitieakkoord en de uitdagingen waarmee we in het kader van de meerjarenbegroting vooral nog aan de slag moeten gaan.

Financiën:
We hebben als gemeente een goede financiële positie met ruimte voor nieuw beleid. Het is ons in de afgelopen jaren gelukt om ook de lasten voor inwoners te verlichten door onder meer het afschaffen van de hondenbelasting en een verlaging van de afvalstoffenheffing.
We zijn blij met de financiële ruimte die er momenteel is, maar we willen ook financieel waakzaam zijn. We leven in onzekere tijden waarbij de wereld veranderend en onvoorspelbaar is. Het project N266/N275 heeft laten zien dat geplande investeringen alleen al in gevaar kunnen komen vanwege tegenvallende inflatiecijfers. Daarom het verzoek om de meerjarige financiële effecten van alle ambities inzichtelijk te maken en volop aan de slag te gaan met reeds geplande en begrote plannen.

Accomodaties;
In het coalitieakkoord is opgenomen dat we inzetten op toekomstbestendige en multifunctionele gemeenschapshuizen. Zoals opgenomen in het coalitieakkoord gaan we het gemeenschapshuis De Pinnenhof - mede door de eigenaarschap van de gebruikers – ontwikkelen tot een multifunctionele accomodatie. In de komende maanden zullen we zien als dit kan slagen binnen het door de raad beschikbaar gestelde budget. Daarnaast wordt er een toekomstbestendig businessplan voor gemeenschapshuis Haaze-hoof in Ospel opgesteld. Hier heeft Stichting Haazehoof en de gemeente afgelopen maand een intentieverklaring voor afgesloten.
Wij willen investeren in gemeenschapshuizen die voor ons een belangrijke basisvoorziening en verbindende factor zijn in de kernen. In het licht van de toename van woningen en dus ook inwoners is het voor ons belangrijk om aandacht te hebben voor de mogelijk positieve gevolgen voor de behoefte aan voorzieningen: gemeenschapshuizen, sportaccommodaties en scholen. Gezien de toename aan vraagstukken op het gebied van accomodaties vinden wij het niet meer dan logisch om iemand te gaan werven die zich op het accommodatiebeleid kan richten.

Veiligheid:
We hebben in 2022 het Integraal veiligheidsbeleid vastgesteld en zijn benieuwd naar de status van de uit te voeren acties. Goed om de raad daar in het komende jaar over te

informeren.
Ten aanzien van de doorontwikkeling van de Regionale uitvoeringsdienst (RUD) is er een project opgestart dat er toe moet leiden dat we in 2026 voldoen aan de gestelde criteria van het rijk. Omdat het financieel effect per gemeente nog onduidelijk is moeten we afwachten wat de uiteindelijke kosten gaan worden. Momenteel zijn we bezig met de uivoering van het plan van aanpak actualisatie IPPC vergunningen waarvoor deze raad een krediet van €224.000,- heeft beschikbaar gesteld. Wij verzoeken het College om aan het eind van dit project een overzicht te verstrekken van de bereikte resultaten.

Verkeer en vervoer:
In de afgelopen jaren hebben we uitvoering gegeven aan de vastgestelde projecten uit het mobiliteitsplan. In 2025 en 2026 zullen we de laatste projecten van categorie A en B gaan uitvoeren. Wij zijn voorstander om ook de projecten uit de categorie C op te gaan pakken en wij willen in de begroting 2025 middelen opnemen voor uitvoering van de verkeersprojecten van categorie C en dienen hiervoor een MOTIE in.
Voor de nog uit te voeren projecten willen wij het College verzoeken om hierbij ook maximaal in te zetten op het verkrijgen subsidie van de 3e tranche verkeersveiligheidsimpuls van het rijk. Een subsidieregeling waarvan de voorwaarden eind 2024 bekend worden gemaakt.

Economie versterken:
Zoals we in het coalitieprogramma hebben afgesproken investeren we in deze periode fors in de lokale economie. We werken als gemeente aan een gebiedsontwikkeling voor het centrum en Lambertushof.
Voor het centrumplan en het noordelijk deel van de kerkstraat is inmiddels een aanbesteding gestart en kunnen we in 2025 aan de slag.
In het afgelopen jaar hebben we de Omgevingsvisie kernen en bedrijventerreinen vastgesteld met daarin de afspraak om de huidige bedrijventerreinen op te gaan waarderen en een haalbaarheidsonderzoek te doen naar een nieuw bedrijventerrein. Wij zijn benieuwd hoe dit proces over een nieuw industrieterrein verder gaat verlopen, op welke wijze de raad wordt geïnformeerd en hoe de besluitvorming daarin gaat verlopen. We verzoeken het College om dit inzichtelijk te maken!

Gastvrijheid en beleving en openbaar groen
Onlangs zijn we als gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van enkele projecten zoals de vergroening van het Raadhuisplein, de herinrichting van de algemene begraafplaats en de wadi's in de wijk Hoebenakker. Omdat juist in deze wijk bij de juffrouw Joostenhof behoefte is aan een omvorming van het aangelegde groen doen wij hierbij nogmaals de oproep om hiermee aan de slag te gaan en geen afwachtende houding in te nemen. In het afgelopen jaar hebben wij een motie ingediend om te onderzoeken hoe een groenfonds kan bijdragen aan het groene karakter van een wijk en de betrokkenheid van inwoners. Wij zouden de uitkomsten van dit onderzoek graag betrekken bij de begroting 2025.
We verzoeken het College om aan te geven wat de status is van dit onderzoek.

Onze fractie is voorstander om prioriteit te geven aan de opwaardering van het gebied rondom de kanalenviersprong . Een prachtig gebied dat we moeten gebruiken om recreatie een flinke impuls te geven. Goed om in deze kadernota te lezen dat in 2025 de uitvoering van de eerste onderdelen van deze gebiedsontwikkeling gestart gaan worden.

Buitengebied

In verband met de opgaven in het buitengebied hebben we onlangs interimbeleid vast gesteld voor nieuwe ontwikkelingen bij veehouderijen en voor vrijkomende agrarische bebouwing. Een eerste stap om de luchtkwaliteit in Nederweert te verbeteren.
In de afgelopen jaren is er door het rijk op grote schaal onderzocht waar geurbelasting door veehouderijen plaatsvindt. De cijfers geven een duidelijk signaal dat het wettelijk kader de gezondheid van omwonenden onvoldoende beschermt en deze cijfers bevestigen ook dat Nederweert een grote overbelasting heeft aan geur vanuit de veehouderij.
Mede daarom vinden wij dat we als gemeente nog kritischer moeten zijn met het uitgeven van vergunningen die de emissies verder laten toenemen. Voor situaties waar sprake is van grote geurhinder kunnen we via de crisis en herstelwet bestaande vergunningen aanpassen of weigeren. In het kader van het programma luchtkwaliteit moeten we wat ons betreft een werkbare aanpak ontwikkelen om de geuruitstoot vanuit de veehouderij in Nederweert verder te gaan reduceren. In deze kadernota is €400.000,- structureel voor een periode van 4 jaar opgenomen voor een transitie naar een vitaal buitengebied. Wij willen dat formatie ook mede wordt ingezet op dit vraagstuk.

Duurzaamheid

In de afgelopen jaren hebben we flink geïnvesteerd in het afkoppelen van regenwater. Zo hebben we een waterbuffer aangelegd in de Meester Schakenhof in Ospel en is er grote wadi gerealiseerd in de nieuwbouwwijk hoebenakker. We zijn voorstander van de aanleg van natuurlijke regenwateropvangprojecten, omdat deze veel goedkoper zijn en daarnaast ook bijdragen aan het ontmoeten, sporten en genieten in een groene omgeving.
Ten aanzien van de ondersteuning van inwoners over energiebesparing willen wij acties zoals de succesvolle witgoed-inruilactie nog eens herhalen. Hiermee helpen we namelijk inwoners hun energierekening te verlagen en leveren we tevens een bijdrage aan het milieu.
We hebben als gemeente een lokale energiestrategie vastgesteld waarbij we ook kijken naar mogelijkheden voor regionale samenwerking. Ten aanzien van de Regionale Energie Strategie (RES) zouden wij graag terugzien hoe we als gemeente samenwerken in de regio. Wij zijn benieuwd naar de uitkomst van deze samenwerking en zien informatie hierover graag terug voor vaststelling van de begroting.
Nederweert heeft de ambitie om meer woningbouw en voorzieningen te gaan ontwikkelen. Wij zien daarbij - vanwege de te korten op de capaciteit van het electriciteitsnet - een stevige uitdaging in het aanbrengen van voldoende stroomaansluitingen. Wij stellen voor om hier ook financieel rekening mee te houden bij nieuwe ontwikkelingen en extra budget op te nemen in de begroting voor projecten waarbij dit probleem zich nu voordoet. Hoe wordt hier door het College rekening mee gehouden?

Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

In 2023 heeft onze fractie opgeroepen om te starten met een majeur programma Wonen. In deze kadernota heeft het College dit programma nader gedefinieerd. Wij kunnen ons vinden in de onderverdeling van dit programma zoals opgenomen in deze kadernota. We hebben als gemeente een stevige opgave op het gebied van woningbouw en we zijn daarom blij dat ook het Rijk ons steunt in een versnelde realisatie van het woningbouwprogramma door middel van een subsidie van €2,35 miljoen euro. Kan het College aangeven op welke wijze dit extra subsidiebedrag wordt verwerkt in de meerjarenbegroting?

Via een raadsinformatiebrief zijn we onlangs geïnformeerd over de voortgang van woningbouwprojecten. Momenteel hebben we 18 projecten waarmee we aan de slag zijn en nog 13 initiatieven waarover nog een principeverzoek moet worden ingediend.

Wij lezen dat er wordt gewacht met het opstellen van de huisvestingsverordening tot de uitkomsten van nieuwe wetgeving en een woonbehoefteonderzoek bekend zijn.

Wij verzoeken het College om prioriteit te geven aan deze huisvestingsverordening gezien de vele woningbouwplannen die er momenteel zijn. We moeten wat ons betreft nieuwbouw vooral behouden voor inwoners die een sociale of economisch binding hebben met onze gemeente.

Onderwijs, sport, cultuur en verenigingsleven

De cultuurweek is ook dit jaar weer goed ontvangen en we zien dat het programma steeds uitgebreider wordt en onze inwoners hierover erg positief zijn.

De organisatiekracht van inwoners en ondernemers in onze gemeente is groot. Er gebeurt van alles, van klein tot grote evenementen: buurtfeesten, rolstoeltochten, braderiën, happenings zoals de 11fde van de 11fde, concerten zoals Outrages, Moulin Blues en de Derde Helft en ga zo maar door….

Evenementen zijn het kloppende hart van onze samenleving. Ze brengen mensen samen, stimuleren creativiteit en zorgen voor een aantrekkelijke en levendige gemeente.

Wij vinden dat we de leefbaarheid, sociale cohesie en profilering van de gemeente moeten bevorderen en willen daarvoor een subsidies verstrekken voor evenementen die daaraan bijdragen. Bij behandeling van de Berap is er reeds een amendement ingediend om organisaties te ondersteunen met betrekking tot het organiseren van evenementen. Wij verzoeken het College om daarvoor een subsidieregeling op te stellen en hier jaarlijks budget voor te begroten.

Sociaal domein

Nederweert zet volop in op preventie en vroegsignalering. Zo worden problemen in zo'n vroeg mogelijk stadium aangepakt om zwaardere problemen te voorkomen.

In de afgelopen jaren zijn er al diverse mooie zaken gerealiseerd die bijdragen aan het beter bereiken van mensen die misschien wat lastiger voor de gemeente bereikbaar zijn. Denk bijvoorbeeld aan Same Ein en het het taalakkoord rondom laaggeletterdheid. En daarom zijn wij ook voorstander om te blijven investeren in een preventieve aanpak. Vooral veel jeugd heeft het momenteel erg moeilijk. Wij zijn daarom voorstander om in de komende jaren extra te investeren in preventief jeugdbeleid en daarbij te proberen de jongeren te bereiken die nu nog nu nog niet in beeld zijn.

Bij de afgelopen begrotingsbehandeling is er een motie aangenomen om de behoefte te peilen bij al onze basisscholen over de interesse voor een kinderraad en bij eventuele belangstelling over te gaan tot installatie van een kinderraad en kinderburgemeester. Wij ontvangen graag de uitkomst van deze behoeftepeiling.

Voorzitter, We wensen het College en de ambtelijke organisatie veel succes toe bij de verdere uitwerking van onze ambities en we zijn benieuwd naar de mening van de andere partijen over de gedane voorstellen.

Dankjewel voor jullie aandacht!

Fractie JAN:
Marcel Vossen, Kevin Bax, Carin Sieben, Peter van Lierop